

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt XXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

rimus, tãto magis ab omnibus deridebimur.
 Quæ res acrius animum, quàm ceteræ omnes
 iniuriæ, penetrare & mordere solet.

Quod in tribus prioribus capitulis autor
 huius libri innuit, illud ipsum in hoc præsen-
 ti rursus aulicis inculcare cogitat: Ne princi-
 pum clementiæ, aut favori nimium confida-
 mus, néve maiora quam par est potentia do-
 minioq; nostro tribuamus, atq; ita nulla yr-
 gente necessitate, aut dominorum ad id com-
 pellente vtilitate, nobis quamplurimorum
 odium, inuidiamq; cõstemus acerbissimam.
 Sed de his intelligenti dixisse sufficiat.

CAPVT XXXII.

ARGVMENTVM.

*Mysta & aser Satana & Vulpem commendat eun-
 tem*

Ad loca Romani relligiosa patris.

Mille sacerdotes hoc inueniuntur in euo,

Cuncta solent animo qui simul ante loqui.

Sed luce fulgens altera,
 Aurora cum rubesceret:
 Profectiõni separat,
 Et illi pinguedinem
 Peronibus Vulpecula,
 Quos hostibus detraxerat
 Conclauæ posthac regium:
 Ingressus inquit talia:
 Nunc ex tua prouincia
 Rex cogito discedere.
 Quapropter obnixè rogo:

Reinike vn-
 git calceos
 tuos.

Reinike re-
 gem allo-
 quitur, &
 benedictio-
 nem à Sa-
 cerdote si-
 bi dari po-
 stulat.

Finit

Tuus Sacerdos ut mihi
 Verbis eunti prosperis
 Viam precetur etilem,
 Impertiatq; gratiam,
 Acerba ne fors accidat.
 Id imperaret illico

Sacerdos
 benedictio
 nem excō-
 municato
 dare recu-
 sat.

Cum Rex, Sacerdos respuit,
 Causatur atq; Praesulis
 Quod lex vetet scario,
 Et separato de pio
 Fidelium consortio,
 Quicquam precari prosperi.

Cogitur à
 Rege facer-
 dos.

Rex inquit, ad me Praesulis
 Quid error aut insaniat
 Audisne quod Vulpecula
 Adire Romam cogitet,
 Pravamq; consuetudinem
 Emendet, atq; corrigat?
 Quare Sacerdos protinus
 Mandata nostra perfice.
 Regis minister publicus
 Libros reuoluit abditos,
 Viamq; Sulpitalibus
 Verbis precatur prosperam:
 Impostor improbissime
 Nequamq; peruersissime
 Vel omnium deterrimo
 Commendo te Diabolo.

COMMENTARIA.

Suprà etiam profectiois Romanæ men-
 tio facta est. Cæterū in hoc capitulo arguun-
 tur

tur & taxantur concionatores, qui Dei ministros cum agere velint & debeant, tamen potentiam hominum plus, quam Dei grauissimum iudicium reformidant & expauescunt. Sed dum modò annuos prouentus accipiant, stipendiisque ornentur splendidis, ad cuiusuis etiam dementissimi hominis choreas & libidinem canere non erubescunt. Vir quidam magni nominis cum Parochum illius, cuius ipse dominus erat, pagi conuenisset, seruo quoque & fraternè admonuisset, ut relicto tandem missæ sacrificio, reliquisque quibus abuteretur ritibus, cœnam iuxta ipsius auctoris filij Dei institutionem, sub vtraque specie administraret, Psalmosque, quibus ieiuna & misera plebecula ad veram deuotionem & obseruantiam diuinæ maiestatis inflammaretur, publicè in Ecclesia cantaret, relictoque vulgari scorto, honestam in matrimonium duceret uxorem, Populo rudi Decalogum, Symbolum Apostolicum, orationem Dominicam, vsum Baptismi reliquorumque Sacramentorum concederet, crebriusque iterando in iuniores præcipuè infunderet, Denique fictis illis & commenticiis sublatis fabulis purum & simplicem Euangelij textum candidè interpretaretur: Sine vlla mora respondit sacerdos iste, Cum hanc tuam mentem esse cognoscama mi Domine, id facere haud renuo, quin imò omnia pro tuo arbitratu exequi paratus sum. Facetè, lepidè, laute respõsum, nihil suprà. Sic enim inter Pontifi-

Historia de quodã Parocho.

vt Paulus docet 1. Corinth 1. Sacrament 1. ad Tim 3

tifi-

tificios vsu uenire solet, vt plerunque concionatores ad uoluntatem Episcoporum suorum vultum & sermonem commutent. Verum quam seueram cum ab ipsis praesulibus, tum ministris factorum dictorumque omnium Deus in nouissimo die rationem sit repetiturus, Scriptura hinc inde multis in locis dilucidè admodum declarat. Deo potissimum inseruire debebat, verum illi magis suis commodis, ventris voluptatibus, Sathanaeque operam nouant assiduam. Verum aeternus Deus mercedè laborum ipsis tribuet dignissimam, ouiumque sanguinem innocentem è manibus talium luporum postulabit. Nec stultitiae suae & impietatis excusationem aut satisfactionem vllam inuenient, licet se vi humana ad id compulsos, singularique Dominorum consilio inductos fuisse ostenderint. Consultor & transgressor pares sceleris exoluent poenas. Hic quicumque aures audiendi habes, audias, & intellectum intelligendi, intelligas. Sin autem tuas facultates, annuosque proventus, tuæ ipsius saluti, ouiumque tuarum commodo, imò & sempiternæ beatitudini anteponis, praestabilioresque putas: aut Episcopi tui indignationem maioris, quam Dei omnipotentis iram damnationemque formidabilem facis, atque aestimas: Agè serue nequam & infidelis, apage te hinc in obscurissimas Auerni tenebras, faucesque inferni profundissimas. Quamobrem iam singuli officio suo satisfacere debebant, eaque doce-

Diuitia frugiles anima salutem non sunt praeferenda

Adhortatur ad penitentiam.

docere, quæ veritati consentanea, in primisq; Deo accepta esse certò scirèt. Magistratus autem, qui hætenus concionatoribus, vt Christo abnegato, verbum Dei fallaciter adulterarent, scripturamq; vt dicitur, ~~caro naso~~ *caro naso* suspensam tornarent, causam præbuit, contraque veritatem concionari coëgit, suam & ipse in terribili illo die, quando cœli & terra commouebuntur, horrendi iudicij audiet sententiam, cùm nimirum formidolosissimus ille iudex dicet: Age, quandoquidem tua potentia & potestate, quam tibi in gratiam meam *Sententia* augendæ dignitatis, recteque imperandi, iudicis aduerdicandi, moderandique Rempubl. tradidisti *Supremi iudicis aduersus Magistratum* malitiosè & nefariè abusus es, & non solum plurimos ad pessimè agendum compuleris, verum etiam flagitiosis exemplis ad inferos præcipitatos, aternis suppliciis vivos *impium.* mortuosque mactaueris: Vade nunc, omni que cum impetu in tartara irruere, machinisve ad motis ea expugna, tuosq; fideles ministros expulsos eripe, imò ipsis asside, voluntatemque mutuam, societatem, memoremq; præsta beneuolentiã, in sempiternis angustiis, doloribusq; constitutus infinitis. Hæc tibi, tuisq; debetur merces. Prætereà de Episcoporum concionatorumque officiis plurima hic commemoranda & inferenda essent, verùm ipsi oēs paternas castigationes, fidasq; admonitiones velut anserum clamores respuunt & floccipendunt. Imò nec cœlum, nec Tartara, nec Christi aduētum, aut horribile iudicium credunt,

Cacitas E- credunt, aliàs tam oscitantes, desides, negli-
piscoporū. gences atque socordes in pietatis singuli of-
 ficio non inuenirentur. Sed alterum nimi-
 rum ipsis voluptas exitiosa, alterum honor
 fragilis & caducus eripuit oculum, vt animi
 acies cæcata erroribus, falsisque mundi ille-
 cebris, beatitatem illam cœli gloriosam nec
 videre, nec æstimare possit, sed
 mortalium spes sempiternis illis
 gaudiis. De quibus iam abunde satis, in par-
 ticularissimorum virorum voluminibus tracta-
 tum fuit.

CAPVT XXXIII.

ARGVMENTVM.

*Innumeris comitata feris, Vulpecula tandem
 More viatoris carpit egentis iter.
 Turpib. hoc vitæ quicunq; grauat in auro,
 Sortis ab abuersa turbine liber abit.*

VT expediuit omnia:
 Premit dolorem pectore,
 Metusq; fingit conscios,
 Et orat inde bestias,
 Profanitate corporis,
 Nec non via successibus,
 Apud beatitudinem

Reinike Vt sempiterni numinis
 pro succes- Dignentur intercedere.
 su itineris, Tum Rex ait, Vulpecula
 reliquarū Maturitas quid denotat,
 bestiarum Et tanta festinatio?
 vota implo- Rex dicit illa, maxime,
 rat.

Qui